

Bijlage bij de Regels en Richtlijnen voor de tentamens, practica en examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen
Geldig vanaf 31 augustus 2009

WISKUNDE

Wiskunde kent geen aanvullende voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijsonderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens. De beslissing of aan een student die een onderwijsonderdeel bijna heeft gehaald de mogelijkheid wordt geboden om door het doen van aanvullend werk het onderdeel alsnog te behalen is door de examencommissie gemandateerd aan de docent. De beslissing wordt door de docent op individuele basis genomen waarbij de inzet van de student wordt meegewogen.

INFORMATICA

Informatica kent geen aanvullende voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijsonderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens.

STERRENKUNDE

Slaagregeling propedeuse examen Sterrenkunde

De examinandus heeft het propedeuse-examen met goed gevolg afgelegd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat, met inachtneming van het hieronder gestelde, voor niet meer dan drie tentamens het cijfer 5 is behaald en de overige tentamens zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger. De drie tentamens waarvoor het cijfer 5 kan worden gecompenseerd zijn: maximaal twee tentamens voor de vakken Analyse 1, Analyse 2, Lineaire algebra 1 of Programmeermethoden en één tentamen voor de natuurkundevakken Optica, Klassieke Mechanica 1, Elektromagnetisme 1 of Speciale Relativiteitstheorie. Voorwaarde daarbij is dat het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC-punten) over alle onderdelen van de propedeuse tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen.

Slaagregeling Bachelor examen Sterrenkunde

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het bachelor examen Sterrenkunde, voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat alle vereiste onderdelen zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger en voor niet meer dan drie tentamens het cijfer 5 is behaald, niet meer dan een van deze cijfers 5 een tweede- of derdejaars onderdeel betreft en het gewogen gemiddelde van alle onderdelen tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. In deze regeling wordt onder het gewogen gemiddelde verstaan het gemiddelde gewogen met de omvang in EC.

Slaagregeling doctoraal examen Sterrenkunde

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het doctoraal examen Sterrenkunde voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat alle tentamens uit het keuzepakket en het afstudeerpakket zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger, en voor niet meer dan twee tentamens uit het kernpakket het cijfer 5 is behaald en het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit het kernpakket tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde krachtens art. 13 van de Regels en Richtlijnen voor de tentamens en examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. In deze regeling wordt onder het gewogen gemiddelde verstaan het gemiddelde, gewogen met

de omvang in EC.

NATUURKUNDE

Slaagregeling propedeuse examen Natuurkunde

De examinandus heeft het propedeuse-examen met goed gevolg afgelegd indien de examencommissie heeft vastgesteld dat, met inachtneming van het hieronder gestelde, voor niet meer dan drie tentamens het cijfer 5 is behaald en de overige tentamens zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger. De drie tentamens waarvoor het cijfer 5 kan worden gecompenseerd zijn: maximaal twee tentamens voor de vakken Analyse 1, Analyse 2, Lineaire algebra 1 of Programmeermethoden en één tentamen voor de natuurkundevakken Optica, Klassieke Mechanica 1, Elektromagnetisme 1 of Speciale Relativiteitstheorie. Voorwaarde daarbij is dat het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC) over alle onderdelen van de propedeuse tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen.

Slaagregeling Bachelor examen Natuurkunde

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het bachelor examen Natuurkunde, voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat alle vereiste onderdelen zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger en voor niet meer dan drie onderdelen het cijfer 5 is behaald, niet meer dan een van deze cijfers 5 een tweede- of derdejaars onderdeel betreft en het gewogen gemiddelde van alle onderdelen tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. In deze regeling wordt onder het gewogen gemiddelde verstaan het gemiddelde gewogen met de omvang in EC.

Slaagregeling doctoraal examen Natuurkunde

De examinandus heeft aan de eisen voor het afleggen van het doctoraal examen Natuurkunde voldaan indien de examencommissie voor het betreffende examen heeft vastgesteld dat alle tentamens uit het keuzepakket en het afstudeerpakket zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger, en voor niet meer dan twee tentamens uit het kernpakket het cijfer 5 is behaald en het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit het kernpakket tenminste 6,0 bedraagt, onverminderd het bepaalde krachtens art. 13 van de Regels en Richtlijnen voor de tentamens en examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen. In deze regeling wordt onder het gewogen gemiddelde verstaan het gemiddelde, gewogen met de omvang in EC.

SCHEIKUNDE

Procedure Bachelorstage

1. De student neemt tijdig contact op met de groepsleider of een lid van het vast wetenschappelijk personeel van de onderzoeksgroep waar hij/zij een researchstage zou willen uitvoeren. In overleg met de groepsleider wordt een keus voor een deelonderwerp gemaakt en wordt een dagelijks begeleider gekozen/aangesteld. De groepsleider/docent is mentor en eindverantwoordelijke voor het verloop en de beoordeling van de researchstage.
2. De bachelorstage heeft een omvang van 17 EC. Dit komt overeen met 12 volledige werkweken van 40 uur. Met de mentor en/of directe begeleider van de stage worden afspraken gemaakt over de werktijden (en rooster) en de totale duur van de stage, waardoor de student de mogelijkheid wordt geboden om naast de researchstage ook colleges te volgen. Wanneer binnen de termijn van 12 weken van 40 uur/week onvoldoende vaardigheden zijn aangeleerd, kunnen aan de student aanvullende praktische oefeningen worden opgedragen.
3. De bachelorstage wordt afgesloten met een eindverslag, dat gebaseerd is op het logboek (vertrouwelijk lab-journaal per dag) en voorzien is van een beknopte inleiding over het kader

waarin het onderzoek werd verricht; afhankelijk van de onderzoeksgroep kan ook een korte mondelinge presentatie van de resultaten tot de vereisten behoren. De beoordeling van de stage wordt uitgevoerd door de directe begeleider en de mentor op basis van de vertoonde vaardigheden en het schriftelijke verslag.

Slaagregeling propedeuse examen Scheikunde

Men is voor het propedeutisch examen geslaagd indien, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen:

- het resultaat van geen der onderdelen werd beoordeeld met een cijfer lager dan 5, en
- het resultaat van de deelneming aan de practica van de propedeuse werd beoordeeld als voldoende, en
- het resultaat van niet meer dan twee tentamens werd beoordeeld met het cijfer 5 en niet de resultaten van de beide tentamens Wiskunde 1 (Wiskunde I) en Wiskunde 2 (Wiskunde II) werden beoordeeld met het cijfer 5, en
- het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC) van de resultaten van de theoretische onderdelen tenminste 6,0 bedraagt.

Slaagregeling Bachelor examen Scheikunde

Voor het bachelorexamen is een student geslaagd als het propedeusediploma is behaald of de student hiervoor vrijstelling heeft gekregen én aan de overige verplichtingen van het examenprogramma is voldaan. Bij de resultaten van het tweede en derde studiejaar mag slechts éénmaal het cijfer 5 (vijf) voorkomen voor een van de verplichte vakken, de cijfers voor de practica en de keuzeonderdelen dienen 6 of meer te bedragen. Het gemiddelde eindcijfer wordt bepaald als het gemiddelde cijfer van alle onderdelen gewogen naar EC en wordt vermeld op het diplomasupplement.

Slaagregeling doctoraal examen Scheikunde

Men is voor het doctoraal examen geslaagd indien, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen:

- niet meer dan één verplicht theoretisch onderdeel met het cijfer 5 is beoordeeld, de overige verplichte onderdelen zijn beoordeeld met het cijfer 6 of hoger en het gewogen gemiddelde (= gemiddelde, gewogen met de omvang in EC) van de resultaten van de verplichte theoretische onderdelen tenminste 6,0 bedraagt en
- elk der onderdelen uit het keuzeprogramma is beoordeeld met het cijfer 6 of hoger.

SMST

SMST kent geen voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijs onderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens.

Master LST(Leiden)

LST kent geen voorwaarden ten aanzien van de deelname aan onderwijs onderdelen en ook geen slaagregelingen voor de examens.

BFW

Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4. Voorkennis

- a. Aan de practica van de bacheloropleiding BFW mag niet eerder worden deelgenomen dan nadat het onderdeel Veiligheid met goed gevolg is afgelegd.

- b. Aan de onderdelen Biofarmacie en Farmacochemie van de bacheloropleiding BFW mag niet eerder worden deelgenomen dan nadat het onderdeel Radiochemie met goed gevolg is afgelegd.
- c. Aan het "research project II" van de masteropleiding BPS mag in de regel niet eerder worden begonnen dan nadat het "research project I" volledig met goed gevolg is afgerond. Studenten die de SBB-, C- of E-track van de masteropleiding BPS volgen, mogen niet eerder aan de Trackspecifieke onderdelen beginnen dan nadat hun "research project I" volledig met goed gevolg is afgerond.
- d. De literatuurstudie van de masteropleiding BPS dient in een aaneengesloten periode van vijf weken te worden verricht, en kan derhalve niet met andere onderdelen worden gecombineerd.
- e. De examencommissie kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het gestelde onder de punten a tot en met d.

Aanvullende eisen bij Artikel 16. Het studieadvies

Aan het advies zoals bedoeld in artikel 14 onder g van de Regels en Richtlijnen wordt een afwijzing verbonden, indien de student op 31 augustus van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeuse:

- a. minder dan 40 EC heeft behaald;
- b. 40 of meer EC heeft behaald, maar twee of meer van de volgende onderdelen niet met goed gevolg heeft voltooid: Analytische chemie 1, Biochemisch practicum 1, en Organische & Fysische Chemie practicum;
- c. 40 of meer EC heeft behaald, maar niet ten minste twee andere tentamens van tezamen 9 EC met goed gevolg heeft afgelegd.

De student die minder dan 40 EC heeft behaald of niet aan de aanvullende eisen voldoet zoals vermeld onder de punten b en c, krijgt het advies de studie te beëindigen (negatief advies).

De student die 40 of meer EC heeft behaald en aan de aanvullende eisen voldoet zoals vermeld onder de punten b en c, krijgt het advies de studie voort te zetten; in dat geval wordt het definitief studieadvies uitgesteld. Men dient dan het propedeutisch examen te behalen uiterlijk in het tweede studiejaar (voltijds) of in het derde studiejaar (deeltijd).

Slaagregeling propedeuse examen Bio-Farmaceutische Wetenschappen

De examinandus is voor het propedeutisch examen in de Bio-Farmaceutische Wetenschappen geslaagd indien de examencommissie met in achtname van art. 12, lid 4, van de Regels en Richtlijnen, en de verleende vrijstellingen, heeft vastgesteld, dat:

- 1. de examinandus alle onderdelen van het propedeutisch examen zoals genoemd in het examenprogramma van de bacheloropleiding Bio-Farmaceutische Wetenschappen heeft afgelegd;
- 2. geen van deze onderdelen werd beoordeeld met een cijfer lager dan 5;
- 3. geen van de practica werd beoordeeld met het judicium onvoldoende of een cijfer lager dan 6
- 4. niet meer dan twee tentamens (van theoretische onderdelen of totaalbeoordelingen) met het cijfer 5 werden beoordeeld;
- 5. het gewogen gemiddelde van de resultaten van de theoretische onderdelen van het propedeutisch examen ten minste 6,0 is.

Slaagregeling Bachelorexamen Bio-Farmaceutische Wetenschappen

Men is voor het bachelorexamen geslaagd indien, onverminderd het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor de Tentamens, Practica en Examens in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen het propedeusediploma is behaald of de student hiervoor vrijstelling heeft gekregen en elk der onderdelen uit het programma van het tweede en derde jaar is beoordeeld met het cijfer 6 of hoger.

BIOLOGIE

Aanvulling op artikel 2 Begripsomschrijving

Onder *bachelorscriptie* wordt verstaan een literatuurstudie waarover schriftelijk gerapporteerd wordt.

Onder *bachelorstage* wordt verstaan een eerste gestructureerde en begeleide kennismaking met zelfstandige beoefening van de wetenschap.

Onder *colloquium* of *eindpresentatie* wordt verstaan een mondelinge voordracht over het eigen onderzoek verricht bij een onderzoeksgroep in het kader van een bachelor- of masterstage.

Onder *hoofdvaktentamen* wordt verstaan een tentamen in de specialisatierichting van een student gelieerd aan de hoofdvakstage, waarvan de te bestuderen stof een overzicht geeft van de belangrijkste onderwerpen op het vakgebied van de hoofdvakstage leidend tot theoretische verbreding en verdieping.

Onder *individuele opdracht* wordt verstaan een vak of een opdracht dat niet geroosterd is en dat een onderdeel van het examenprogramma kan zijn.

Onder *opleidingen verwant aan de opleiding Biologie* worden verstaan alle opleidingen van de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden en de opleidingen Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen van de Universiteit Leiden.

Onder *stafflid* wordt verstaan een onderzoeker met een vaste aanstelling aan de Universiteit Leiden of met uitzicht op een vaste aanstelling. Als zodanig worden ook gerekend, onderzoekers van wie de aanstelling aan de Universiteit Leiden een semi-permanent karakter heeft.

Vormeisen bachelorscriptie en bachelorstages

De vormeisen voor de bachelorscriptie en de bachelorstage en de richtlijnen voor begeleiding en beoordeling zijn weergegeven in respectievelijk de 'Richtlijnen voor bachelorscriptie' en de 'Richtlijnen voor bachelorstage'. Iedere student wordt geacht vóór aanvang van scriptie en stage van deze Regels en Richtlijnen te hebben kennis genomen.

Vormeisen masterstage

De vormeisen voor de masterstage en de richtlijnen voor begeleiding en beoordeling, zijn opgenomen in de 'Guidelines Master Research Projects'. Iedere student wordt geacht vóór aanvang van de stage van deze 'Guidelines' kennis te hebben genomen.

Aanvullende voorwaarden bij Artikel 4. Voorkennis

1. Een student heeft onbelemmerd toegang tot het tweede studiejaar indien het propedeusediploma is behaald. Indien een student in het eerste jaar nog niet de propedeuse behaald heeft is het slechts mogelijk deel te nemen aan onderdelen uit het tweede jaar na toestemming van de examencommissie. Het afronden van propedeuse-onderdelen heeft te allen tijde voorrang boven het volgen van onderdelen uit het tweede studiejaar.
2. Deelname aan het keuzeonderdeel veldonderzoek gedragsbiologie staat uitsluitend open voor diegenen die met goed gevolg het keuzeonderdeel gedragsbiologie (theorie) hebben afgerond. Deelname aan het keuzeonderdeel veldonderzoek milieubiologie staat uitsluitend open voor diegenen die met goed gevolg het keuzeonderdeel milieubiologie theorie hebben afgerond
3. Voordat begonnen kan worden met de bachelorscriptie en de bachelorstage is een startverklaring vereist. Deze startverklaring wordt op verzoek van de student door de examencommissie uitgereikt. Vereisten om deze startverklaring te verkrijgen zijn: de propedeuse behaald en 3 van de 4 verplichte vakken van het tweede jaar voldoende behaald en tenminste 36 EC aan keuzecursussen voldoende behaald.

Aanvullende voorwaarden bij Artikel 5. Deelname aan keuzeonderdelen

1. Voor deelname aan keuzeonderdelen dient de student zich aan te melden via de e-studiegids.
2. Binnen de vrije ruimte van de masteropleiding mogen er keuzevakken worden opgevoerd die worden gevolgd aan andere universitaire opleidingen. De examencommissie moet tevoren deze vakken goedkeuren en zal bepalen of de aangevraagde vakken verwant dan wel onverwant met de biologie zijn. In het algemeen zullen vakken van faculteiten der natuurwetenschappen en van geneeskundige faculteiten als verwant met biologie geacht worden te zijn. Kosten verbonden aan deze vakken komen geheel ten laste van de student. Uitgezonderd hiervan zijn de kosten verbonden aan het vak 'Proefdierkunde' uit het curriculum van de opleiding Biomedische Wetenschappen van de Universiteit Leiden, die gerestitueerd worden aan masterstudenten die de track 'Animal Biology' volgen en dit vak met een voldoende resultaat afsluiten en die hiertoe een verzoek indienen.
3. Er mogen binnen de vrije ruimte van de masteropleiding maximaal 10 EC aan vakken worden opgevoerd die geheel onverwant zijn met de biologie.
4. Voor het assisteren bij studieonderdelen van de opleiding biologie kunnen EC worden toegekend, in proportie met de zwaarte van het onderdeel en na verlenen van toestemming door de examencommissie.
5. Het totaal van EC van de onderdelen genoemd in lid 3 en 4 mag voor het masterexamen de 10 EC niet overschrijden.

Aanvullende voorwaarde bij Artikel 9a De orde tijdens een tentamen

De examinator beoordeelt vooraf of de examenopgaven door de examinandus na afloop van het tentamen mogen worden meegenomen.

Aanvullende voorwaarden bij Artikel 12 Beoordeling

1. De beoordeling van een *bachelorscriptie* is vastgelegd in de 'Richtlijnen voor de bachelorscriptie', de beoordeling van een *bachelorstage* is vastgelegd in de 'Richtlijnen voor de bachelorstage'.
2. Beoordeling van een *masterstage* wordt gebaseerd op de volgende onderdelen: onderzoeksvoorstel incl. mondelinge presentatie, praktische werk, master thesis en colloquium. De criteria die hierbij gehanteerd worden zijn vermeld op het inlegvel gevoegd bij het stage contract.
3. Indien er overwogen wordt om een *master onderzoeksproject* met het cijfer 9 of 10 te waarderen, dient er een onafhankelijke tweede beoordelaar geconsulteerd te worden. Deze beoordelaar is een staflid van een bij voorkeur andere onderzoeksgroep dan die waar de stage is uitgevoerd en hij/zij beoordeelt het eindverslag van de masterstage al dan niet in combinatie met het onderzoeksvoorstel. Deze tweede beoordelaar is tevens gehouden aan het medeondertekenen van de examenkaart.
4. Indien een student het oneens is met een ontvangen jugement voor enig studieonderdeel dan dient de volgende procedure gevolgd te worden:
  - a. De student stelt de bezwaren op schrift, en dient dat in bij de docent met een kopie aan de secretaris van de examencommissie.
  - b. De docent antwoordt schriftelijk binnen 14 dagen aan de student, met kopie aan de examencommissie.
  - c. Als de student met dit antwoord niet tevreden is, dan wordt dit schriftelijk kenbaar gemaakt aan de superior van de betrokken docent. Dit kan zijn de verantwoordelijke hoogleraar of - indien de docent zelf hoogleraar is - de opleidingsdirecteur. Deze probeert in het conflict te bemiddelen en brengt daar schriftelijk verslag van uit aan student en docent, met een kopie naar de examencommissie.
  - d. Mocht de betrokken student niet tevreden zijn gesteld, dan wordt dit schriftelijk aan de examencommissie gemeld. De commissie beoordeelt het schriftelijke materiaal en vraagt advies aan een externe deskundige. Deze blijft, indien door de deskundige gewenst, anoniem voor de betrokken docenten, maar zij/ hij moet ieder horen die bij het conflict betrokken is. De externe deskundige stelt beargumenteerd een jugement vast. De examencommissie neemt een besluit welke van de beide judicia prevaleert en verbindt

- daar eventuele consequenties aan. De examencommissie stelt de betrokken student, docent, superieur en externe deskundige van haar besluit op de hoogte.
- e. Mocht de betrokken student niet tevreden zijn, dan verwijst de examen-commissie naar de Commissie van Beroep voor de examens.

Slaagregeling propedeuse examen Biologie

1. Voor de *propedeuse* volgens de curricula vanaf 2006-2007, is een student geslaagd als voor alle examenonderdelen uit het curriculum een voldoende is behaald òf voor geen examenonderdeel een cijfer lager dan 5 is behaald èn het aantal malen 5 niet hoger is dan twee bij een niet-beschouwd gemiddelde, dan wel drie of hooguit vier bij een gewogen gemiddelde naar EC van de examenonderdelen van tenminste 6,3 respectievelijk 6,7. Het propedeuse-eindcijfer wordt berekend als het gemiddelde van alle examenonderdelen gewogen naar studielast. Het propedeuse-eindcijfer wordt afgerond op het dichtstbijzijnde hele of halve cijfer en vermeld op het dossier bij het diploma.
2. Voor de *propedeuse* volgens het curriculum 2005-2006 is een student geslaagd als voor elk van de 6 blokken het eindcijfer per blok een voldoende is en voor geen van de deelcijfers per blok een cijfer lager dan een 5 is behaald. Het gemiddelde eindcijfer wordt als het gemiddelde van de blokcijfers, gewogen naar studielast, bepaald en vermeld op het dossier bij het diploma. Het eindcijfer wordt afgerond op het dichtstbijzijnde hele of halve cijfer.
3. Indien een student met de propedeusefase is gestart vóór 1 september 2005 is een student geslaagd voor de propedeuse als voor alle examenonderdelen uit het curriculum, zoals dat gold bij aanvang van de studie een voldoende is behaald òf voor geen examenonderdeel een cijfer lager dan 5 is behaald èn het aantal malen 5 niet hoger is dan één bij een niet-beschouwd gemiddelde, dan wel twee of hooguit drie bij een gemiddelde van tenminste 6,3 respectievelijk 6,5. Het gemiddelde eindcijfer wordt als het rekenkundige gemiddelde bepaald en vermeld op het dossier bij het diploma.

Slaagregeling Bachelorexamen Biologie

1. Voor het bachelorexamen is een student geslaagd als het propedeusediploma is behaald of de student hiervoor vrijstelling heeft gekregen èn aan de overige verplichtingen van het examenprogramma is voldaan. Bij de resultaten van het tweede studiejaar mag slechts éénmaal het cijfer 5 (vijf) voorkomen voor één van de verplichte vakken, de cijfers voor de keuzeonderdelen dienen 6 of meer te bedragen. In het derde studiejaar mogen alleen cijfers 6 of meer voorkomen. Het gemiddelde eindcijfer wordt bepaald als het gemiddelde cijfer van alle onderdelen gewogen naar EC.
2. Studieonderdelen die beoordeeld zijn met een 'v' ('voldoende' of 'voldaan') worden niet meegerekend voor de bepaling van het gemiddelde eindcijfer van het bachelorexamen indien het totaal aan zulke vakken minder dan 10% is.

Slaagregeling Masterexamen Biologie

1. Voor het masterexamen is een student geslaagd als voor alle onderdelen van het examenprogramma een cijfer 6 of meer is behaald of hiervoor een vrijstelling is verkregen. Indien een student begonnen is met de masteropleiding vóór 1 september 2005 en verplicht heeft deelgenomen aan het 'HBO-aanvullingspakket', mag binnen de onderdelen die deel uit maken van dit pakket ten maximale éénmaal het cijfer 5 (vijf) voorkomen. Het eindcijfer voor het masterexamen wordt bepaald als het gemiddelde cijfer van alle onderdelen gewogen naar studielast.
2. Studieonderdelen beoordeelt met 'v' (voldaan) worden niet meegeteld voor de bepaling van het gemiddelde eindcijfer van het masterexamen indien het totaal aan zulke vakken minder dan 10% is.

Slaagregeling doctoraal examen Biologie

Voor het doctoraalexamen is een student geslaagd als voor alle onderdelen van het examenprogramma een cijfer 6 of meer is behaald of hiervoor een vrijstelling is verkregen. Bij de resultaten van het tweede studiejaar mag slechts eenmaal het cijfer 5 (vijf) voorkomen voor één van de verplichte vakken, de cijfers voor de keuzeonderdelen dienen 6 of meer te bedragen. In

het derde, vierde en vijfde studiejaar mogen alleen cijfers 6 of meer voorkomen. Het gemiddelde eindcijfer wordt bepaald met het rekenkundig gemiddelde over de onderdelen uit het 2de en 3de jaar en met het gewogen gemiddelde van de onderdelen uit het 4de en 5de jaar.

Artikel 21   Regeling dissectie

1. Bij verplichte onderdelen van het bachelorprogramma, inclusief de propedeuse, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt, kan via de secretaris van de examencommissie een vervangende opdracht worden gevraagd. Dit verzoek moet schriftelijk beargumenteerd worden.
2. Bij keuzevakken van het bachelor-, master of doctoraalprogramma, waarbij met (dode) proefdieren wordt gewerkt kan geen vervangende opdracht worden gevraagd.